

Karácsony

1.
Harang csendül,
Ének zendül,
Messze zsong a hálaének,
Az én kedves kis falumban
Karácsonykor
Magába száll minden lélek.

Minden ember
Szeretettel
Borul földre imádkozni,
Az én kedves kis falumba
A Messiás
Boldogságot szokott hozni.

A templomba
Hosszú sorba
Indulnak el ifjak, vének,
Az én kedves kis falumban
Hálát adnak
A magasság Istenének.

Mintha itt lenn
A nagy Isten

Szent kegyelme súgna, szállna,
Az én kedves, kis falumban
Minden szívben
Csak szeretet lakik máma.

2.
Bántja lelkem a nagy város
Durva zaja,
De jó volna ünnepelni
Oda haza.
De jó volna tiszta szívből
– Úgy mint régen –
Fohászkodni,
De jó volna megnyugodni.

De jó volna mindent, mindent,
Elfeledni,
De jó volna játszadozó
Gyermek lenni.
Igaz hittel, gyermek szívvel
A világgal
Kibékülni,
Szeretemben üdvözülni.

3.
Ha ez a szép rege
Igaz hitté válna
Óh de nagy boldogság
Szállna a világra.
Ez a gyarló ember
Ember lenne újra,
Talizmánja lenne
A szomorú útra.
Golgotha nem volna
Ez a földi élet,
Egy erő hatná át
A nagy mindenséget,
Nem volna más vallás,
Nem volna csak ennyi:
Imádni az Istent
És egymást szeretni...
Karácsonyi rege,
Ha valóra válna,
Igazi boldogság
Szállna a világra...

Ady Endre

*Minden kedves
olvasónknak
meghitt és örömteljes
Karácsonyt és Boldog
Új Évet kívánunk!*

Év végi számadás

Az esztendő vége arra inti az embert, hogy számot adjon a lezárt időszakról. Tavaly ilyenkor mindannyian tele voltunk tervekkel, elhatározásokkal, reményekkel – a magunk személyes és szűkebb-tágabb közösségünk életét illetően egyaránt. Mi valósult meg, miért kell és lehet hálát adni az év elmúltával? A kérdésre kapott válaszokból helyi közösségünk állapotrajza is kibontakozik.

A gazdasági válság ellenére közösségünk fejlődése nem állt meg, sőt történelmének egyik legsikeresebb évéként könyvelhetjük el. Nagyon fontos beruházások indultak el, illetve fejeződtek be, mint a 132-es út modernizálása, az új vízvezeték-hálózat átadása, az utcák kövezése, a kultúrotthon feljavítása, a községháza tetőcseréje és új köntöse, a sportbázis munkálatainak megkezdése, gondolok a frissen meszelt templomokra, de említhetem a játszótérrel, és elkezdődött a falu villanyhálózatának kicserélése is.

A kérdés az, hogy tudunk-e élni ezekkel a beruházásokkal? Elősegítik-e a lakosság rohamos csökkenésének megállítását? Jönnek-e olyan beruházások, melyek munkahelyeket teremtenek? Mi lesz az almási tejjel? Fellendíthető-e a turizmus? Épülnek-e panziók, éttermek, melyek elengedetlen feltételei a turizmusnak?

Ezekre a kérdésekre a következő évek fogják megadni a választ, de azt biztosra állítom, hogy a felsorolt beruházások nélkül nem lehetne jövőt tervezni Homoródalmáson.

Megköszönöm mindenkinek a tevékenységét, kívánok minden almási lakosnak kellemes karácsonyi ünnepeket és békés, örömeiben, egészségben gazdag boldog újévet.

Tisztelettel:

*Rigó Mihály
polgármester*

Piros pocak

Szerettek kotorászni? Én igen. Főleg régi, ódon dolgok közt, amelyekről leugrik a megsárgult, poros emlék és meglepszik a vállamon. A minap is a szekrény tetején üldögélő dobozok felé ágaskodtam, el is értem egyet, megemeltem a fedelét, s láss csudát! Kidugta orra hegyét a karácsony. Mindig így járok, ahányszor csak kinyitom azt a dobozt. Amint előbújnak a csillogó díszek piros pocakjukkal, már ott is ül a fülem tövében sok-sok évi emléktől színes ruhájában az ünnepi hangulat. Néhány másodperc alatt már csiklandozza orromat a fenyőillat, gyomromban kigyúl a rengeteg apró égő, szívemben pedig a kicsi csillagszóró pörögve szórja a szikrákat. Ilyenkor gyorsan befedem a dobozt, nehogy túlbuzdulásomban feldíszítsem az éppen virágzó almafát...

Szeretek haditerveket szöni. Régen csapdát akartam állítani az angyalnak: arra gondoltam elrejtőzöm az íróasztal alatt, és amikor a legnagyobb erőfeszítések közepette tuszkolja be az ablakon a karácsonyfát, akkor előugrom azzal, hogy „Háháááá! Elkaptalak!”. Tudniillik nálunk elég sokszor későn érkezett – ezért is akartam rájjeszteni. Az elején próbáltam mentséget találni számára, gondoltam biztosan megbotlott egy-egy tömöttebb kéményfüstben, leejtette a fa tetejéről a csillagot, és visszafutott a Tejútól kérni egy újat. Hát ez megtörténhet egyszer, talán másodszor is előfordul, de rendszeresen!? Így eszeltem ki a tervet. A kivitelezésre azonban nem került sor. Mama és tata ugyanis mindig résen volt, és a templomból hazaérve ki sem fújtuk magunkat, honnan, honnan nem, jött a hír, hogy a szomszédéknál helyén áll már a karácsonyfa. Hát elindultunk megcsodálni, nagy bánatomra. Lógó orral bandukoltam befele az utcán egészen addig, amíg mama el nem kiáltotta magát: „Nééé! Pont most repült el fejünk felett egy angyal!” No, ennyi kellett csak, kémleltem kegyetlenül az eget, majd orra estem angyallesés közben, de egy sem akart előbújni a felhők mögül. Azok a rakoncátlan angyalok! Közben otthon díszítették a fát...

Régen tata velünk énekelte a Csendes éjt. Mama szaloncukrot főzött, színeset.

Régen tata a varrógépre állított kicsi fenyőt díszítette, mint az angyalok. Mama pedig a finom, fahéjas, cukros vörösbort aprócska poharakban osztogatta nekünk nagy titokban.

Régen mama és tata a kanapén ülve szorongatták saját kibontatlan ajándékaikat, és azon örvendeztek mindketten, mi hogyan visibálunk a sajátjainknak.

Aztán csak mama ült ott mosolyogva.

Az idén senki sem fog.

De becsomagolom mindenik régi emlékemet róluk egy-egy piros gömbbe, és feldíszítem velük a karácsonyfát. Csillagszórót gyűjtök, hátha ők is örömmel nézik odafentről. Mert az igazi karácsonyt az a sok színes emlék jelenti. Kívánom, hogy mindenkinek csillogó, piros pocakos, fahéj illatú emlék jusson az idén. Áldott karácsonyt!

y. a.

Krisztus megállt Ebolinál,

pedig sok úttalan utat, istentelen helyet megjárt már saruja. Megállt a határában, szemét végigjáratta a dimbes-dombos, kopár tájon és sarkon fordult, tán még azt sem mondta, Isten maradjon veletek. Pedig ugyanvalóst *rejik fért vóna, hitványokra* egy jó szó, egy Isten hozzád. A megváltás elmaradt.

A kollektív bezzeg nem állt meg Eboli határában, s tátotta tanácstalanul a száját, menjen be, ne menjen be, egy kutya pogány mozdulattal belevágta ekéje vasát a máséba, az ezerévesbe, s kijelentette, akinek nem tetszik, mehet nádat vágni úri társaságba, grófok, püspökök, filozófusok és tábornokok közé. Inkább a részem se kell ezektől, mondták ekkor sokan, igaz, nagyon csendesen, és útra keltek. Északra, a gazdagság felé, a nagy ipari városokba, Milánóba, Torinóba vették útjukat. Ennek mindjárt ötven esztendeje. Azóta csak Halottak Napjára, csak a falu határába, az ezer mécesstől pislákoló temetőbe jönnek haza az új Alfa Romeóval, sietve leróják kegyeletüket, majd uzsgyi vissza a fényes Északra. Be se teszik a lábukat a faluba, az ősbé, ami talán romba is dőlt már és küszöbén a fecskéfű virít. A vérehulló.

Minek is sároznák össze a drága új olasz cipőt, botorkálnának a sötét, gödrös utcákon, ahol gyerekkorukban a karikát kergették s a gyermekláncfű pihéit fújták, de régen is, Istenem! Azóta minden megváltozott, még az az átkozott kollektív is úgy múlt ki egyik napról a másikra, immár húsz éve, hogy ráillene a mondás: fűbe harapott. Csak ez a porfészek, ez az

Eboli maradt meg, rekedt meg a régiben. Részeges agglegények, fogatlan öregek, segélyre leső széllel bélelték reményvesztett gyülekezetének. Tanújának, hogy az idő, a mindig sietős, ezt a helyet választotta ki, hogy megálljon benne, kifújja magát és vesztegeljen.

A ritka, Ebolin átutazó vándorok egyike, a fényes Észak gyermeke csillogó szemekkel, szaporán hadonászva számol be reggel a házigazdának az éjszakájáról: álmából riadva azt észleli az éj közepén, hogy alighanem hallását vesztette, mert egy árva hang, annyi sem töri meg a csendet Eboli sűrű sötétjében. Hasztalan próbálja a fülét hegyezni, a süket csend csak nem szűnik. Hiába erőlködik, hogy a megszokott mentőautó-vijjogást, a felhergelt motorbiciklik vonyítását, kései részeg hordák randalírozását, a szüntelen forgalom monoton örlését meghallja, csak a tompa, ölmos csend, csak a saját vérkeringése zúg a fülében. Hogy ilyet ő még nem élt meg. Hogy ilyen nincs.

Eboli polgára egy kora reggel arra riad fel, hogy ilyen nincs. Mi ez az egyre ismétlődő mély zúgás, falat remegtető vonulás – az oroszok már megint? Tán az amerikaiak? Krisztus nem lehet, ő nem ilyen éktele! Nem, persze, hogy nem Ő. Az ablakon kitekintve látja, hogy hatalmas teherautók, degeszre tömve kavicssal, gőzölgő aszfaltmasszával, nyomukban sosem látott szörnyeteg masinákkal grasszálnak fel azon, le azon, a gyaloglásra sem való tengelytörő úton. Másnap a csarnokba már aszfaltcsíkon viszi el a tejet, a váratlan had pedig

egyre csak húzza maga mögött a csíkot, az aszfaltcsíkot. Ilyen nincs.

Pedig van! A Google Earth-ben vizsgálva, Eboli ismerős idomait egy határozott, szürke, jólszabott gerincszerű út szeli át. Rajta új Alfa Romeók, lovasszekerek, tejcarnokba igyekvő butéliás kicsi-szekerek, fecsegő, hátitáskás kisiskolások, kényes, olasz cipős városiak, gumicsizmás falusiak csoszognak, suhannak, baktatnak, ki-ki a maga módján, iramában. A magáról megfélemezett Idő, mint a józanodó részeg, szedelőzködni készül. Nem való már ez a hely tollászkodni, vesztegelni, mormogja, és továbbáll. Nyugtót itt már nem remélhet.

Csörög a telefon, Eboli polgára a fényes, gazdag Észak gyermeke hangját ismeri fel, az egykori átutazó vendégét, aki panaszkodva meséli, hogy Torinóban a gyárak egyre-másra zárnak be, nincs ott már mit keresnie, arra gondolt, céget alapítana Eboliban, mondjuk egy cipőboltot, ja igen, és kéne egy telek valahol, távol a világ zajától és Ebolitól, ahol hétvége meghúzhatná magát, ahol azt a régi, riasztó csendet még egyszer meghallhatná.

*

Eboli egy dél-olasz helység félúton Róma és Palermo között. Virágzó az ipara, mezőgazdasága, (noha) a maffia, a Camorra keze jócskán benne van jóban, rosszban. A régi nyomorúságot már csak Carlo Levi világhíres regénye, a „Cristo si e fermato a Eboli” lapjai őrzik.

*

Ki tudja, talán egy napon Krisztus is megjelenik, és áldását adja Ebolira?!

Dr. Szabó Attila

Megváltó karácsony

Régóta készülök írni 1989 megváltó adventjéről, karácsonyáról. Hogy miért? Azért, mert az akkori népfelkelést és államhatalmi változást – fölöttébb megfélemlített lelkiállapotból szabadulva – életem legboldogabb, ténylegesen megváltó fordulatoként éltem át. Bizony, sokaknak jelentett megváltást a húsz évvel ezelőtti karácsony, és sajnos túl sok családba hozott gyászt vagy életre szóló sebesülést. Írásomat a hősök és az ártatlan áldozatok előtti főhajtásnak szánom, akiket mára sokan elfelejtettek.

A történelmi és politikai előzmények rövid számbavételével kezdem. A második világháború nyertes nagyhatalmainak jaltai egyezménye (1945) Kelet-Közép-Európát szovjet érdekövezetnek nyilvánította. A térség nyolc országában honosították meg a szovjet típusú népi demokráciának csúfolt kommunista diktatúrát, amely tulajdonképpen államvezetési szintre emelt népi uralmat és szervezett büntetést jelentett. A parancsuralmi rendszerek alattvalói teljes kiszolgáltatottságban és jogfosztottságban éltek, gyakorlatilag a saját államuk megalázott foglyai voltak. A megkínzott, bebörtönzött, kényszermunkára hurcolt vagy meggyilkolt áldozatok száma világháborús nagyságrendű. Ezeket az istentelen és embertelen államhatalmi rendszereket lelkileg szörnyszülött emberek teremtették és tartották fenn, tehát azokat terheli a fő bűn, akik ennek elsődleges működtetői voltak: az alapítók és honosítók, a különböző szintű párt- és államvezetők, az államvédelmi szervek és a karhatalmi erők tagjai, valamint sokan mások. Nem kevésbé bűnösök azok sem, akik az előbbiekkal szándékosan, meggyőződés-

ből vagy haszonelvűségből rendszeresen együttműködtek. A besúgók hadseregének aljasabb része is ilyennek minősíthető.

Az egészséges lelkületű ember természetéhez tartozik, hogy sötétségből világosságra és elnyomatásból szabadságra vágyik. Az ilyenfajta emberek esetenként egyéni tiltakozó hőstettekkel leplezték le a diktatúrákat, amikor pedig ellenálló közösségekké sikerült szerveződniük, akkor világra szóló megmozdulásokkal szálltak szembe elnyomóikkal. Ilyen volt a berlini felkelés (1953), a varsói tüntetéssorozat (1956), az 1956. évi magyarországi forradalom és szabadságharc, az 1968-as „prágai tavasz”, a lengyelországi kikötővárosok munkásságának tiltakozó mozgolódása, majd a Szolidaritás megszületése (1970, 1980), a brassói munkástüntetés (1987. november 15.), és az európai parancsuralmi rendszereknek véget vető 1988–1989-es rendszerváltozási hullám. Az egyéni példák közül most csupán egyet említek, a házunk tájáról, amiről mindeztől túl kevesen tudnak.

A nagyajtai Moyses Mártont (1941–1970) az 1956-os forradalommal rokonszenvező és kommunistaellenes versei miatt már diákkorában hét év börtönre ítélték. A börtönbeli kínvallatások közben saját nyelvét metszette le, mintsem vallomásra bírják. 1970. február 13-án rendszerellenes tiltakozásként a brassói pártszékház előtt leöntötte benzinnel és meggyújtotta magát. Az élő fáklýára a közelben ólálkodó Securitate-munkatársak rávetették magukat, és elhurcolták. Megtagadták tőle az orvosi ellátást. Rettenetes kínok között szenvedett hónapokon át, mígnem május 15-én visszaadta lelkét Teremtőjének.

A hősök példája gyönyörűen igazolja azt, hogy az ember számára igenis vannak a létezésnél, a pusztá életnél magasabb rendű értékek, és ezeknek az értékeknek a választása mindig üdvösebb, mint megalakulóan eltérni az elviselhetetlen helyzetet. Az egyéni és közösségi hőstettek, a dicsőséges és levert forradalmak egyértelművé teszik, hogy nemes ügyek érdekében mindig érdemes vállalni az áldozatot, rendkívüli esetekben akár az életáldozatot is. Idézzük csak fel, hogy ilyen vonatkozás-

ban 1956 karácsonyában mennyire hitelesen csengett Márai Sándor biztatása:

*„Angyal vidd meg a hírt az égből,
Mindig új élet lesz a vérből.”*

A mennyből alászálló angyal akkor megmondta az elcsüggedt magyar népnek – és azután is minden karácsonykor biztatott minket –, hogy nincs olyan gátlástalanul elnyomó világi hatalom, olyan kegyetlen tökéletességgel működő parancsuralmi rendszer, amely az embertelen szolgáskodást természetszerűsíthetné, és a szívek mélyéről maradéktalanul kiölhetné a szabadságvágyat. Jézusnak, a nagy lelki felszabadítónak a születése mellett a mindenkori karácsonyi csillag az előbbiekre is figyelmeztette a diktatúrákban sýnlódókat és – hála Istennek! – nem eredménytelenül. Az égi jelre, a ragyogó csillagra való figyelmesség nem bizonyult hiábavalónak: ’56 áldozati véreből bő három évtizedes eltulodással Magyarországon vérontás nélkül lett új élet, a trianoni határon innen pedig 1989 megváltó karácsonyában hasadt meg a hajnal, hogy a bátrak és ártatlanok véreből itt is megszülessen a várva-várt szabadság.

A húsz évvel ezelőtti temesvári népfelkelésről és romániai államhatalmi változásról nem mondok újat. Csupán az alapvető tényeket ismertetem, amelyeket a történelemhamisítás és a népbütés jegyében sokan tagadnak vagy elhallgatnak. Tehát, ha tetszik, ha nem, Tökés László akkori temesvári református lelképásztornak az államhatalmi és az azt kiszolgáló egyház-vezetőségi önkénnyel való szembeszégülése adta meg a szikrát. A bátor híveknek és rokonszenvezőknek egy csoportja december 15-én a református pap-

lak köré gyűlt, hogy tanúi legyenek a tervezett erőszakos kilakoltatásnak. A néma tiltakozás résztvevőinek száma egyre szaporodott, a következő napokban hatalmas rendszerellenes tüntetéssé nőtte ki magát, amely lángra lobbantotta Temesvárt és egész Romániát. Bár megpróbálták, a karhatalmi erők fegyverrel sem tudták elfojtani a népfelkelést. A hősi halottak száma 1311, a sebesülteké pedig meghaladja a 3000-et. Sokan közülük december 22-e után, az új államvezetőség gyilkos felelőtlensége miatt váltak áldozatokká. Áldott legyen az emlékük!

Húsz év távlatából nem könnyű lelkesítően érezni és írni 1989 megváltó karácsonyáról. Talán csak azoknak sikerül, akik résztvevői voltak az akkori sorsfordító eseményeknek, vagy felszabadító élményként átélve örökre szívükbe zárták azokat a napokat. Ma oda kerültünk, hogy egyesek a népfelkelés valóságát teljesen tagadják. Mások „mindentudóan” sejtetik, hogy egyébről volt szó: tudjátok, a nagyhatalmak, a titkosszolgálatok, világátrendezési tervek mozgattak mindent és mindenkit – így okoskodnak. Vannak, akik azzal az együgyű véleménnyel sajnálják le az egészet, hogy azelőtt „jobb” volt. A felsorolt véleményhordozóktól érdemes óvakodni, mert vagy haszonélvezői voltak a nacionalista-kommunista rendszernek, vagy éretlenek és méltatlanok a szabadságra. Tény, hogy az új államvezetés kisajátította a népfelkelést, önmagát hitelesítő forradalommal alakította át, és eredményesen megvalósította a régi rendszer haszonélvezőinek érvényesülését az új rendszerben politikai és gazdasági téren egyaránt. Ezért nem került még nyilvánosságra az igazság 1989-ről, és talán ezért lehetünk valamennyire csalódottak. Ettől a lényeg változatlan: 1989 megváltó karácsonya nem a haszonélvezőké és nem a törthitűeké!

Akik ezt így érzik, karácsonykor biztosan nem felejtene el majd imádkozni az áldozatokért és a szabadulásért. Mi is tartozunk közéjük!

Kolozsvár, 2009 adventjén

Szabó László lelkész

Egyesült erő a göröngyös úton

Székelységünk, magyarságunk, kisebbségi mivoltunk helyzete mindig érdekes fejleményeket, fordulatokat tárt a politikusok és a sajtó elé. Egyik legolvasottabb erdélyi magyar hetilapunk a Brassói Lapok a magyarságot mindig is foglalkoztató, aktuális kérdést vet fel. Melyik út a legjobb a magyarság számára: a konzervatív álláspont tehát „a hűvös ész, a dolgokat végiggondoló számítás” vagy a lázadó megközelítés, azaz „a semmit tekintetbe nem vevő lendület és muszáj-akarás”? E két álláspont a Széchenyi-Kossuth vitához vezethető vissza, de még napjainkban is jelen van.

Széchenyi az ellenzékiesség helyett a felülről jövő reformokban bízott, és úgy gondolta, hogy Kossuth figyelmen kívül hagyta az arisztokráciát és a nemesség mellett más társadalmi rétegekbe is behatolt. Széchenyi az angolszász szabad piaci elveket vallotta, és a politikai jogok gyakorlásánál számításba vette a vagyoni és a kulturális adottságokat. Míg Széchenyi a nemzetiségekkel szembeni türelemre intett, addig Kossuth a kor szellemének megfelelően a harcos nacionalizmus, illetve az asszimiláció híve volt. Emellett Kossuth demokratikus nézetrendszerre támaszkodott, s nem hitt az elitek vagy a kormányzati hatalom mindenhatóságában. Kossuth inkább a protekcionista, védővamos gazdaságpolitikát részesítette előnyben. Társadalom-felfogása mögött a jogok egységes eredetét hangsúlyozó szabadságfogalom állt. Végső célja mindkettőjüknek a liberális, polgári nemzetállam megteremtése volt. Kossuth azonban gyorsabb változásokat akart, és sikerült is több embert toboroznia maga mellé. Kettejük nézetrendszere és vitája egymással szorosan összekapcsolódva alkotják a modernizációs múlt alapvonalát, és egybekapcsolódó munkásságuk teremtett – pontosan az eltérő megközelítéseiknek köszönhetően – alapot a későbbi haladás ügyében.

Napjaink Széchenyi-Kossuth vitája a képviselőink politikai elképzeléseire vetíthető. Egyfelől az RMDSZ (Romániai Magyar Demokrata Szövetség) és az EMNT (Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács) elképzelései, másfelől a SZNT (Székely Nemzeti Tanács) elvei.

Az RMDSZ-EMNT a rendszerváltás óta békésen – más európai kisebbségekkel szemben, akik erőszakkal és eredményesen harcolták ki jogait – küzd a megmaradás zálogának tekintett területi autonómia és az önálló oktatási rendszer megteremtése érdekében, de remélik, hogy békés módszereik a jövőben hatékonyabban lesznek, és a román politikai vezetés sem fogja tudni azt a látszatot kelteni, hogy a romániai nemzetiségi kérdés megoldottnak tekinthető. Az SZNT ellenben a Székelyföld őshonos lakossága, a székelység nevében igényli a történelmi terület autonómiáját és ennek nemzeti alapú eurógióvá nyilvánítását, felhasználva a székely zászlót, székely címet, székely himnuszt, és e jelképek kölcsönözte erő és ellenállás szellemében nem jogot kérő, hanem jogot követelő elveket vall. (...)

Az én összefogás-elméletem a következő szinteket tartalmazza: egyén–család–párt és régió–nemzet. Ezek egymással szoros kapcsolatban állnak, összefüggnek egymással és kiegészítik egymást. Minden magyar (egyén) számára létfontosságú, hogy legyen tisztában múltjával, jelenével, és törekedjen a lehető leghatékonyabb jövő megalkotására. A család (szűkebb csoport) szerepe, hogy a fenti lehetőséget megadja és emellett tisztességes, egészséges nemzeti öntudatra neveljen minket, amit mi majd továbbadunk gyermekeinknek és majd ők is. A pártok–régiók (bővebb csoport) a szűkebb csoportok azonos irányba való tereplését kellene szem előtt tartaniuk. Ha ez sikeres, akkor a régiók kisebbségi pártjainak/szövetségeinek kellene egyesíteniük elképzeléseiket. Értem ezen az erdélyi, felvidéki, vajdasági, kárpátaljai magyar szervezetek és pártok összefogását. Ha az összes számottevő magyarlakta régióban sikeres az összetartás, akkor az anyaországiak csatlakozásával – esetleg hathatós segítségével – megvalósulhat az összmagyar nemzeti összefogás.

Elképzelésem utópisztikusnak tűnhet, de úgy gondolom, hogy csak egy mély, önkritikus, helyzetfelmérő, előre tekintő, ugyanakkor gyors és tetterre kész szemlélet lehet megoldás a magyarság átkára, a szétválásra. Ehhez azonban egyesült erő szükséges.

Szabó Áron

Közbiztonság Almáson

E cím hallatán az almási mindennapok egyik igencsak súlyos problémája vetődik elénk. Mindazok, akik Almáson laknak, vagy oda gyakrabban hazajárnak, szembesülhettek vagy hallhattak az egyre gyakoribb lopási, betörési kísérletekről. Ezek közös sajátossága, hogy legtöbb esetben az áldozatok magányosan élő idős asszonyok és férfiak. Azok, akiket a legkönnyebb megfélemlíteni, akiknek kapóra jön az alattomos céllal felajánlott háztáji „segítség”, és azok, akik – részben szégyenükben és a tehetetlenség érzetével – inkább hallgatnak a történekről. Ők azok, akik egyre kevésbé érzik magukat biztonságban abban a faluban, amelyben leélték életük nagy részét.

Mit jelent a közbiztonság? Meghatározás szerint a közbiztonság a társadalmi együttélés rendjének – adott időszakban és helyen – jogilag szabályozott olyan tényleges helyzete, amelyben az emberek élete, személye, javai és jogai biztosítottak az illetéktelen támadástól. Egy település közbiztonsági állapota a helyi problémák összességéből tevődik össze, ezért kezelése, a hatékony reagálás is csak helyi összefogással lehetséges.

Bár az összefogás fogalmát az erdélyi magyar politikának sikerült jól elcsépelni, jelen esetben tényleg nincsen más kiút. Az egyre szaporodó lopások megelőzése érdekében akkor járunk el jól, ha értesítjük a rendőrséget, az önkormányzatot. Ezek mellett pedig fontos, hogy az ismerősök, szomszédok körében is terjedjen a hír. Tudja mindenki, hogy mihez tartózkodjon, illetve segítsen a tettesek előkerítésében! Bár a különböző hatóságokkal tájainkon nincs kedvező hagyománya az együttműködésnek, ebben az esetben lépni kell! Ha nem szólunk a gyanús esetekről, helyzetekről az illetékeseknek, akkor gyakorlatilag hozzájárulunk a probléma terjedéséhez!

Az önkormányzatnak kulcsszerepe van a helyzet kezelésében, együttműködve a rendőrséggel, a lakossággal, és fordítva. A betöréses lopások, besurranásos tolvajlások, lakatlan házak feltörése, kirablása mind-mind súlyos esetek, melyek kezelése mindenkire tartozik.

A rendőrség felé mind a lakoságnak, mind az önkormányzatnak komoly elvárásai vannak. A váratlan eseményekre nem lehet felkészülni, de minden gyanút észlelő lakos kötelessége értesíteni a történekről a rendőrséget. Kölcsönös tájékoztatás és együttműködés nélkül sem a rendőrség, sem az önkormányzat nem alkalmazhat hatékony megelőző politikát. A lakoságnak saját biztonságérzete erősítéséhez magának is hozzá kell járulnia, az önkormányzattal együttes feladataik vannak. Fel kell ismerni, hogy állampolgári kötelesség a bűnözés ellen irányuló pozitív álláspont kialakítása.

Almáson két rendőr dolgozik, akik természetesen nem lehetnek mindenhol jelen. A betörések, lopások száma egyre nő. Fontos, hogy a településen létező minden intézmény foglalkozzon a súlyosbodó problémával. A közbiztonság fokozása érdekében a megelőzés kialakítása kell, hogy hangsúlyt kapjon. Be kell indítani a „szomszédok egymásért”

mozgalmat, a biztonságosabb életkörülmények kialakítása érdekében.

Ma még van esély a biztonság fenntartására és javítására. A helyi társadalmat és értékeit meg kell védeni a bűnözőktől, és ez közös feladat. Addig, amíg kényelemből vagy a be nem avatkozás kényelmes álláspontjából szemet hunyunk a környezetünkben zajló gyanús eseményekre, vagy inkább elhallgatjuk, ha valami velünk, a szomszédunkkal, a rokonunkkal stb. történik, nem számíthatunk jelentős javulásra.

A valamikori rendtartó székely falu közbiztonsága mára jelentősen megingott. Elsősorban rajtunk – minden lakoson! – múlik, hogy ezen változtassunk, és hozzájáruljunk a helyzet javulásához.

Sándor Krisztina

December 13-án ünnepi szentmisén adtunk hálát a templom felújításáért. Ezúton mondunk köszönetet a Megyei Tanácsnak, személyesen Borboly Csaba elnök úrnak, minden adományozónak és közreműködőnek, akik anyagiakat és fáradságot nem sajnálva mindvégig mellettünk voltak. Isten fizesse meg mindenkinek a hozzájárulást!

Tisztelettel:

*Veress Sándor
plébános*

Egy Jenki Almáson...

Ahogy már néhányan tudjátok, és biztosan sokan hallottátok, egy amerikai él Almáson. Sokan már abban a szerencsében is részesültek, hogy szót váltottatok velem, és én is örülhettem a ti társaságotoknak, de az is lehet, hogy szerencsétlen események sorozata vezetett ehhez az utcai, templomi vagy éppen Szépasszony-beli beszélgetéshez, ami borzasztó kiejtéssel, általában magyar nyelven, változatos román és angol szavakkal tűzdelve, és Józsa Levi emlékeztetés szavaival kiszínezve zajlott. Hadd mondjak köszönetet ezúton azoknak, akik vették a fáradságot, és velem dolgoztak, segítettek a nyelvtanulásban. Amúgy szívesen próbálkozom a magyar beszéddel, főleg ha megnevettem nyelvtudásommal vagy annak hiányával az embereket.

Felkértek ezen újságcikk megírására annak reményében, hogy

fény derüljön arra a rejtélyre, hogyan kerültem én ide,

és mit is csinálok itt. Azoknak, akik még nem ismernek, vagy nagyon keveset tudnak rólam, abból indulnék ki, hogy én vagyok az a furcsa alak, aki Almás egyik barátjának dolgozik, méghozzá ingyen.

Tehát: pár szót magamról. Vidéken nőttem fel, Pennsylvania államban, fegyverekkel lövöldözve, birkózva, vadászva és gazdálkodva. Egyértelműen még most is szeretem mindezt, és nagyon várom, hogy otthon újra ezekkel a dolgokkal foglalkozzam. Kitüntetéssel végeztem el az egyetemet, diplomát szerezve biológiából és kémiaiából, és miután lejár itteni szolgálatom, vissza szeretnék menni az egyetemre, és doktori tanulmányokat kívánok folytatni a vadvilági biológiából vagy erdészettől. Mielőtt Romániába jöttem, egy környezetvédelmi cégnél végeztem kutatómunkát környezetkímélő, alacsony szennyező hatású megoldásokat keresve az üzemanyag-kiömlésekre és más mezőgazdasági szennyezésekre. Azelőtt majdnem hat évig kőművesseggel foglalkoztam. Három testvérem van, két fiú és egy lány – Mike, Josh és Erin. Mint a legtöbb amerikai család, a miénk is Európából jött. Édesanyám lengyel, édesapám pedig félig ír, félig olasz származású.

Mióta megérkeztem Kis Magyarországra/Székelyföldre, vagy ahogy minden almási tudja: A Világ Közepébe; sok megnevezést kaptam: turistától elkezdve, amcsiig, minden voltam, még kém is; egyesek azt is gondolták, hogy száműzött vagyok...

Azonban míg amerikai vagyok, kötelességeim és céljaim a fejlesztést szolgálják – legyen az vidéki, környezeti vagy intézményt érintő. A szervezet neve, amelynek köszönhetően ide eljutottam,

a Békehadtest

– Peace Corps – egy szervezet, amelyet John F. Kennedy alapított a 60-as években, három fő cél elérése érdekében:

Brandon Hasett 1986. augusztus 21-én született Pittsburg városában - Pennsylvania, Amerikai Egyesült Államok. A La Roche egyetemen biológiát és kémiát tanult.

1. a gyakorlati tudás megosztása a Békehadtest önkéntesei (pillanatnyilag: én) és a befogadó ország egyesületei (RIKA Kistérségi Társulás) közt;
2. előremozdítani a befogadó országban az amerikaiak jobb megértését és megítélését;
3. előremozdítani Amerikában a befogadó ország nemzeti-ségeinek jobb megértését. Elkötelezettségünk két évig tart, az enyém valószínűleg 2010 áprilisában vagy májusában ér véget. Elsődleges kinevezésem Almásra szól, de gyakran utazom az ország más területeire is dolgozni, ilyen alkalmakkor angolt tanítok, vízminőséget ellenőrzök, tanárképzésekben veszek részt, szemetet gyűjtök össze, és tanácsokat adok a Békehadtest többi önkéntesének, és még sok más dologban részt veszek, amelyek más helyen zajlanak, nem Almáson.

A Békehadtest gyakorlatilag egy állami szervezet, amit a Kongresszus alapított és működtet a befogadó ország nagykövetségén keresztül – Románia esetében Bukarestből. De ahogyan látjátok távol áll tőlem, hogy diplomata legyek! Bármikor lecsérélném az inget és a nyakkendőt egy pár csizmára, egy kopott pólóra és egy szakadt farmerre, mert ez egy amerikai igazi viselet – nem az a jó amerikai, aki magasröptűen beszél, nem olyan valaki, aki otthon ül és iszik, és főleg nem egy arc azokból a hollywoodi filmekből, vagy az MTV-ből.

Ami különleges a Békehadtestben, hogy nem kérünk fel vagy kötelezünk egy országot vagy egy szervezetet a befogadó országból önkéntesek fogadására – először a befogadó országnak kell meghívnia minket. Ezt követően egy önkéntes (én) alkalmazásáért nyújt be kérelmet egy bizonyos szervezethez vagy személynek (nekem Sándor Kálmánnal kellett tárgyalnom), hogy hozzájáruljon a fejlesztési munkához, ami már javában folyik. Megtiszteltetés számomra, hogy meghívtatok, és részt vehetek itt a közösség fejlesztésében. Munkámnak határt csak a képzetetek szabhat.

Miért ad fel valaki két évet az életéből, hogy önkéntes lehessen?

Először is szögezzük le, mi is az a bizonyos önkéntes, és én miért választottam ezt?! Egy folyamatosan zsugorodó világban, ahol az internet, a telefon, a műhold, a világ bármelyik táján élő embert összeköti a másikkal, kezdjük észrevenni: nem számít, hogy milyen ország, nem számít, hogy melyik város, nem számít, hogy milyen nemzetiségű lakosok vagyunk, együtt vagyunk a világban! Amerika vagy akár Románia intézkedései mindenkire hatással vannak. Mostanság egy gombnyomásra a televízióban elénk tárulhat egy pusztító kínai földrengés, egy bangladesi cunami, vagy valamely zsarnoki hatalom romboló hatása. A világnak segítségre van szüksége. Ahhoz, hogy valamit le lehessen tenni az asztalra, szinte minden esetben pénzre van szükség. Pénz kell a szakemberre, pénz kell a munkásoknak, pénz kell az üzemanyagra, az autóra stb. Ahogy a világ mind mélyebbre csúszik a gazdasági válságba, ahogy egyre több ember veszíti el a munkáját, az anyagi feltételeket is egyre nehezebb előteremteni. Mindamelllett a problémák nem szűnnek meg. Házak omlanak le, földrengések pusztítanak, és a világ tovább forog. Lehetséges megoldást kínál mindezekre a közösségi munka, a testvéri szeretet és az adakozás, amit felajánlhatunk a közösség javára – ha csak a mi időnkéből és javainkból is. Képzeljétek el, ha minden ember a világon kimenne és felvenne két ledobott szemétdarabot a földről, vagy minden almási csak egy fél órát szánna a Kis-Homoród környékének tisztítására...

Mint a világ egyik lakójának, kötelességem kezdet nyújtani testvéreim felé – legyen az amerikai, székely, román, katolikus, buddhista, lengyel –, nem számít az etnikai meg a vallási hovatartozás. Mindannyian segítségre szorulunk, és mindig akad valami, amit sokkal jobban elvégezhetünk másoknál!

Soha nem szabad a megelégedettséget választani

– az ingyen végzett munka nem tesz szolgálóvá vagy kevésbé tanulttá, inkább annak tükröződése, hogy elkötelezetten segít a békét ezen a világon.

Remélem, hogy az elkövetkezendő pár hónapban is a szolgálatokra tudok lenni valahogyan, még akkor is, ha csak néhány angol szót szeretnétek megtanulni, vagy akkor is, ha éppen segítség kell a széna behordásához. Ezt az alkalmat felhasználom arra is, hogy javaslatot tegyek néhány segítségetekkel a közeljövőben megvalósítható tervre: egy közösségi park létesítése a Sósút környékén, ingyenes angol órák minden héten, a szakaszos legeltetés kezdeményezése és a Kis-Homoród folyó kitisztítása.

Köszönöm még egyszer, hogy a közösségetek tagja lehetek!

A közelgő ünnepek alkalmával kívánok mindenkinek Boldog Karácsonyt, békében, egyetértésben és testvéri szeretetben gazdag Új Esztendőt!

Brandon

Az idén október 11-én tartottuk a Szépkorúak Napját, a Merke Ifjúsági Egyesület és a helyi Polgármesteri Hivatal szervezésében. Az utolsó népszámlálás adatai szerint a község lakosságának fele 50 év feletti, éppen ezért, folytatva a hagyományt, melyet már három évvel ezelőtt indítottunk el, ebben az évben is megszerveztük a nagyszülők, dédszülők köszöntését. Tiszteletünket fejeztük ki gondoskodásukért, amit értünk fiatalokért, a felnövő generációért tettek.

Napjainkban a fiatal és az idősebb generációk közötti kapcsolat javításra szorul. A rendezvény fő célja a közösségfejlesztés, a két generáció közötti kapcsolat erősítése.

A Szépkorúak Napján idén közel 200 személy vett részt, akiknek áldásos munkájáért hálaadasként egy jelképes ünnepi ebéddel és műsorral kedveskedtünk. Ezalkalommal vendégszerepelt a székelyudvarhelyi Boróka néptáncsoport, a rendezvény ünnepi hangulatát pedig tovább fokozta a helyi Dávid Ferenc Általános Iskola tanulóinak zenés-verses összeállítása.

Reméljük, hogy jó példával szolgáltunk a felnövő generációknak, és a rendezvény által rávezettük fiataljainkat az idősek tiszteletére és megbecsülésére, ezáltal erősítve a kapcsolatot a korosztályok közt.

Köszönet mindazoknak, akik a rendezvény szervezésében és kivitelezésében résztvettek!

A Szerk.

Mindennek megvolt az ideje...

Közhelynek számít, ha azt mondom, hogy régebb mindennek megvolt a maga ideje. Elődeink mindennapi életében volt valami állandóság és a természeti változások által kialakított rend és rendszeresség. Megvolt az ideje a mezei munkák különböző szakaszainak, így tavasszal a szántásnak, nyár elején a kapálásnak, aztán jött a kaszálás júliusa, aratás augusztusban... Aki rendszeresen figyelte az éghajlatot, tudott következtetni a várható időjárásra, s eszerint igazította mindennapjait. Aki nem élt annyira szoros kapcsolatban az őt körülvevő természettel, még az is megtanulta figyelni az égboltot, s a felhők járása szerint tervezni városi teendőit, szabadidejét, vakációját ...

Mára úgy tűnik minden megváltozott. Még az éghajlat is. A téma nem újdonság, manapság egyre gyakrabban hallani a különböző hírcsatornákon, hogy a globális felmelegedés visszafordíthatatlan változásokat okoz környezetünkben. Sajnos, azt is tudjuk, hogy mindezt mi, az emberiség okoztuk. A föld energiakészlete véges, napjainkban pedig hatalmas méreteket öltött a fogyasztás. Az általunk használt eszközök, termékek és szolgáltatások tekintélyes részével nem gazdálkodunk megfelelőképpen. Hozzászoktunk, ahhoz ami adott, és nem gondolkodunk el azon, hogy egy-egy termék előállításában káros-e vagy sem, illetve, hogy mi lesz azzal a szeméttel, ami nem bomlik le a természetben. Bárki könnyedén válaszolhat, hogy az ipari termelésben használt vegyi anyagok és a nagyvállalatok szennyeznek leginkább a levegőt, és általuk vékonyodik az ózonréteg. Mindez már korábban tudatosult bennünk, ám ez az érv napjainkban már nem elegendő válasz arra, ami körülöttünk és velünk történik.

Szemléletváltásra van szükség, mégpedig minél hamarabb, annál jobb. A világ vezető éghajlatkutatói sürgős lépésekre kérnek. Nemcsak a nagyvállalatokat, hanem mindenkit. Több nemzetközi szervezet – köztük nemcsak

a környezetvédőké – dolgozik jelenleg azon, hogy az elkövetkező évtizedek katasztrófát ígérő változásain enyhítsenek. Ám ez nem lesz elég. Ha egyenként nem látjuk be saját felelősségünket, akkor nem remélhetünk változást!

Való igaz, hogy itt Erdélyben, még hál' Istennek nem tartunk olyan szinten, mint a sokáig vágyott Nyugaton. Európának azon a felén egy-két nagyvárosban már a nap sem látszik – nem az ég borult be, hanem a füstköd képez áthatolhatatlan réteget. Az elmúlt évek egyre sűrűsödő természeti katasztrófái hallatán és láttán viszont nekünk is el kell majd gondolkodnunk. A 2005-ben történt udvarhelyi és Nyikó menti árvíz sosem látott katasztrófát okozott a térségben. Emberi felelőtlenség és a globális változások egyaránt okozói voltak e jelenségnek. Ehhez kapcsolódnak azok a jelzések, melyek szintén arra utalnak, hogy komoly éghajlatbeli változások vannak folyamatban. Az utóbbi években egyre rövidebb a tavasz és az ősz, gyakran pedig átmenet nélkül váltunk egyik évszakra a másikra. A tél már nem az igazi, és sokan vágyunk a gyermekkorunkban megtapasztalt csikorgó havas tájra. Nem természetes, hogy január végén kinyílik a hóvirág és bontja rügyeit a gyümölcsfa! A medve előjöhethet február elején a barlangjából, de jósolni már biztosan nem tud nekünk!

A globális felmelegedés nálunk is érezteti hatását. A föld sarkain olvadnak a jéghegyek, a jegesmedvék eltűnőben. Már nem elég a környezetvédők munkája, mindannyian azzá kell válnunk – saját és gyermekeink érdekében. Hosszas lehetne sorolni a káros hatást kiváltó eszközöket, a fogyasztás felelőtlen módszereit, ám ez a cikk első sorban figyelemfelkeltő jelleggel íródott. Tudatosítanunk kell, hogy mindannyiunkra vonatkozik a felelősségvállalás. Apróságnak tűnhet, de ha többen is figyelünk arra, hogy ne égjen hiába a villany, a gáz, ne vásároljunk fölösleges műanyagot (pl. a temetőinkben is egyre gyakrabban látható műanyagkoszorút, virágot!), akkor már megtettük az első lépést. A következő a tisztelet. A természet és környezetünk tisztelete. Itt nemcsak a tisztán tartásra gondolok,

hanem ennél sokkal többre. Ügyelni kell a fákra, a virágokra, azokra a vidékekre, ahol még érintetlen a természet, illetve ahol még együtt lehet és kell élni azzal. Gyönyörű tájak ékesítik a Kárpát-medencét, de törékennyé váltak az emberiség keze alatt. Nekünk kell változtatni, míg nem késő. A turizmus fejlesztését sok település kitűzte már cél gyanánt, de fontos hozzátenni mindenkinek: ez csakis a természettel összhangban történhet.

A nevelés mindenkor a felnőttekre tartozott. Ma már tanítanak környezetvédelmet az iskolákban, de ne feledjük: a minta mindig a szülő marad. Nekünk kell példát mutatni, és arra nevelni gyermekeinket, hogy ők majd másképpen bánjanak környezetükkel. Igyekezünk, hogy ne legyen késő...

Sándor Krisztina

Vicces Mikulás

Egy téli estén, december ötödikén, vártuk a Mikulást. Olyan hat óra körül hallottuk, hogy kinyílik az ajtó. Kis idő múlva kinéztünk, s ott volt mindenféle: csoki, gyümölcs, játék, kesztyű és más.

Egy óra múlva megint kinyílt az ajtó, s megint megnéztük... s lám, Buksi, a kutyánk, ette a csokit. Úgy látszik van érzéke a csokikhoz, mert éppen egy Mikulást evett meg, de gondoltam, neki is legyen Mikulása – ezért bent aludhatott a folyosón.

Másnap Buksi olyan virgonc volt, hogy most az egyszer még a hó is tetszett neki.

Ez volt az eddigi legviccesebb Mikulás!

Szabó Balázs – V. osztály

A Szenteste

December 24-én történt. A mezőket, udvarokat, házakat csillámló hó fedte be. A fák a hó súlya alatt hajladoztak az éjszakában. A templom tele volt gyerekekkel és szülőkkel. A szereplő gyerekek izgatottan mondták el verseiket és énekeiket, hogy fogadják a Szentestét. A templom közepében ott díszelgett a karácsonyfa.

A szereplés után mindenki otthonába ment. Amikor a családom és én hazaértünk, megláttuk a karácsonyfát a szobában. Izgatottan bontottuk ki ajándékainkat. Én egy lego-gályát kaptam, nagyon örültem neki. Előd egy futball-labdát, anya egy nyakláncot, apa pedig egy Bayer-es sapkát. Lementünk a konyhába és megettük az ünnepi vacsorát. Jöttek Balázsék és Edinák, egyet játszottunk, twistereztünk. Tíz óra felé hazamentek.

Mi lefeküdtünk és elaludtunk. Álmomban így szóltam:

– De jó, hogy még három napig tart a karácsony!

Sorbán Gergő – V. osztály

Mikulás vadászata

December 4-e volt, vagyis Mikulás napja. Édesanyám reggel elment az ő iskolájába.

Nagyon lassan telt a nap, de eljött az este is. Kezdtém örködni a lépcsőházban, hogy megnézzem a Mikulást. Zseblámpával mentem fel s alá. Egyszer amikor jöttem fel, hát ott volt egy zsák az ajtó mögött. Felkiáltottam és becipeltem a zsákot a házba. Nem néztük meg mit hozott a Mikulás, meg kellett várni édesanyámat. Amikor édesanyám megjött, kibontottam a zsákot. Nagyon sok mindent kaptam.

Így járt túl az eszemen a Mikulás.

Rigó Miksa – V. osztály

A karácsony szépsége

Egy novemberi napon eszembe jutott a karácsony. Vártam a decembert, hogy jöjjön a Mikulás.

Mikor a legutolsó hónapba értünk, már nagyon vártam. Advent első vasárnapján elmentem a templomba, azon gondolkodtam, hogy mikor jön el advent negyedik vasárnapja. Telt az idő, és végre eljött! Már azt hittem soha nem érkezik meg. Amikor hazaértünk a templomból sok ajándék volt a fa alatt. Boldogok voltunk, mert sok ajándékot kaptunk.

Remélem nagyon sok gyerek kap ajándékot ebben az évben is.

Mindenkinek boldog karácsonyt kívánok!

Indacsek Andrea – V. osztály

Csaba karácsonya

Egyszer egy gyerek, akit úgy hívtak, hogy Csaba, azt mondta a szüleinek és a két testvérének, hogy menjenek el a nagyszülőkhez karácsonyozni. A szülei beleegyeztek, és azt mondták már holnap mennek is. Reggel amikor indultak, Csaba még nem volt felkelve, az apja paplanostól akarta berakni az autóba. De aztán véletlenül csak a paplant tette be, és elmentek. Amikor Csaba felébredt, kezdte keresni a szüleit és testvéreit, de nem találta sehol.

Közeledett a karácsony napja, de Csaba szülei nem jelentkeztek. Eljött a karácsony napja, Csaba készített magának ajándékot és karácsonyfát is. Ünnepelet és mulatott, de nem olyan jól, mint amikor ott

volt a családja. Egyszer csak belépett az ajtón, az egész család.

Hát hazajöttetek! – mondta Csaba.

Ilyen volt Csaba karácsonya.

Jakab Attila – V. osztály

Palkó tél-keresése

Egy messzi-messzi országban már nagyon közeledett a karácsony. De még egy árva szem hóhehely sem hullott. Nagyon megijedt a király, hogy karácsonyra nem lesz hó. Kihirdette, hogy aki megtalálja a telet, az meggyűjthetja a főtéren álló karácsonyfán lévő díszet. Ez a hír eljutott Palkóhoz, elindult messze-messze, kereste a telet, de semmit sem talált. Már azt gondolta, hogy feladja, de éppen akkor pillantott meg egy tüzes lovat, forróbb volt a napnál. Látta, hogy egy kard van az oldalán. Este, amikor a ló elaludt, Palkó odament, és megpróbálta levenni róla a kardot. De ahogy hozzányúlt, úgy megégette a karját, hogy két napig fáj. Másnap a ló elkezdett sántálni. Palkó odament, és látta, hogy egy szálka ment a ló lábába. Hamar kihúzta a szálkát, és a ló gyorsan helyrejött. Oda is adta Palkónak a kardot, azt mondta menjen vissza az országába és a kardot szúrja a legmagasabb hegy tetejére, akkor kezd esni a hó.

Palkó hazament az országába, és megkereste a legmagasabb hegyet, annak tetejére szúrta bele a kardot. Estére olyan nagy hó lett, mint még soha.

Palkó – pontban éjfélkor – meggyűjtotta a karácsonyfadíszet. Az olyan szépen égett, hogy az egész ország csak bámulta. Egész éjjel.

Juon Ambrus – V. osztály

Hóhullás

Hó hull az égből,
A halak kiugranak a vízből
Nagy levegővételre,
Mert készülnek a télre.

A fákat hó borítja,
Himbálóznak alatta.
A gyerekek játszanak,
Nagyon jól mulatnak.

Hóembert is építenek,
Hógolyózni is szeretnek,
Síznek mezőn, korcsolyáznak,
Szánnal a hóban csúszkálnak.

Hamarosan vége a napnak,
De a gyerekek még játszanak,
Szeretik a havat,
De nem annyira mint a holnapi angyalt.

Sorbán Gergő – V. osztály

A karácsony

A karácsony nagyon szép,
Mert a szeretetért él.
Minden decemberben ünnepeljük,
Jézus Krisztus születését köszöntjük.

Decemberben sok a jó,
Ellátogat hozzánk az öreg télapó.
A felnőttek a templomba készülődnek,
Míg a gyerekek szépen énekelnek.

Godra Attila – V. osztály

Karácsonyi ballada

Minden gyermek várva-várja,
Hogy kezdődjék a ballada.
Énekelnek vagy furulyáznak,
Cserébe süteményt is kapnak.

Mennek, járnak házról-házra,
És énekelnek, dúdolgatnak,
De mikor otthon a házba bemennek,
A fa alatt sok-sok ajándék hever.

Szabó Bence – V. osztály

Szabó Bence – V. osztály

Angyalok tánca

Három angyal száll az égen,
S várják, hogy a templomba mindenki
betérjen.

Az egyik hátán karácsonyfa,
Kettő hátán nagy puttonya.
Egyik a díszeket hozza,
Másik ajándékkal megrakva.

Minden házba betérnek,
Minden házat szebbé tesznek.
Az ajándék sem marad el,
Saloncukrot a fára fel,
Ha a sok lakó hazatér,
Kezükben ott az ajándék.

Géberjéni beszámoló

A homoródalmási Merke Kulturális és Ifjúsági Egyesület és a géberjéni Szamosvirág Egyesület több éves kapcsolatának eredményeként 2009. november 5–8. között Géberjénben vendégszerepelt a dalárda. A vendégszereplés célja a kapcsolatteremtés, kapcsolatápolás, egymás kultúrájának a megismerése és a közös éneklés öröme volt.

November 5-én, péntek reggel kelt útra a 38 fős csapat három járművel azonos célirányba.

A háromnapos kiszállás alatt lehetőség adódott a Géberjén környéki nevezetességek megtekintésére, ilyen például Kölcsey Ferenc síremlékének a meglátogatása.

A legnagyobb élményt nekünk a Szilva uszodai melegvizetes fürdőzés jelentette, amivel mindannyian az elmaradt nyaralás élvezetét pótolhattuk.

Kiszállásunk célja a szombat esti fellépés volt, ahol a géber-

jéni nyugdíjasokat köszöntöttük néhány kórusművel. Az ünnepséget bál követte, ahol minden géberjéni és almási egyaránt jól érezte magát.

Említésre méltó a közös szállás élménye is, ami a hajdani leány- és legénybentlakások hangulatát idézte.

Ezennel megköszönjük a géberjéni meghívását, vendégszeretetét és az izletes ételeket, amiket a falugondnok nagy odaadással készített. Ígérjük, hogy amennyiben hasonló összetételű csapatnak kedve támad Almásra látogatni, mi is ugyanilyen vendégszeretettel fogjuk részesíteni!

A kórustagok

Élelmiszer-biztonsági tudnivalók a tejjel kapcsolatban

Először is egy megnevezést szeretnék körülírni, amellyel az árutej-termelők manapság szembesülnek: a csíraszám. Többen értetlenül néznek, vagy ilyenformán méltatlankodnak e szó hallatán, hogy „miféle csíra kerülhet a tejbe?”, vagy „mit ki nem találnak, eddig sem lett semmi bajunk a tejtől, s most miért nem jó” stb. Magát a fogalmat és a jelentőségét szeretném érthetőbbé tenni anélkül, hogy a módszert kommentálnám, ahogy a tej eladhatóságát korlátozzák, mivel nem minden részével értek egyet.

A csíra ebben az esetben baktériumokat, vagyis olyan mikroszkóppal látható egysejtű élőlényeket jelent, amelyek a közvetlen közelünkben, a bőrünkön, edényeinken, a levegőben fordulnak elő.

A tej az állat egészséges tügymirigyéből csíramentesen indul, majd a tejsatornába jut és a fejtőedényen, a fejtőgép vezetőkei, a fejtő kezén, az istálló levegőjén találkozik és keveredik baktériumokkal, amelyeknek nagy része az istállótrágyából származik. A tejbe érve ideális táptalajhoz jutnak a szaporodáshoz, ezért órákon belül hatványozottan szaporodnak, egészen addig, míg a tej savassága számukra kritikusán meg nem nő, és a tejfehérje kicsapódik, a tej „összemegy”.

A baktériumok száma és szaporodása sikeresen gátolható, ha a tej a fejés és szállítás ideje alatt kevésbé érintkezik az istálló levegőjével, a szennyeződésekkel, ha a tej időben lehül 4 °C fokra.

Az ellenőrző hatás a csíraszámmal ellenőrzi a fejés és a szállítás higiéniáját, a tügyek egészséget, a tej frissességét.

A tejtermelők szempontjából a csíraszám megengedett érték alatt tartásában nyáron a meleg jelent gondot, és a fejés

higiéniája mellett a tej előhűtése lesz a megoldás, mielőtt a gyűjtőbe kerül, mert azok nem képesek nagy mennyiséget időben (két óra a fejés megkezdésétől!) 4 °C fokra hűteni. Télen nagy gondot jelent az istállók higiéniai állapota, mert a levegő – főleg a tügyek és a fejtőedények szintjén – nagyon telített baktériumokkal.

Egy másik fogalom, amelyre figyelni kell az árutej-termelőknek és az ellenőrző hatóságnak: a tejidegen anyagok. Ez a szó magába foglalja az összes agyafűrt módszerrel a tejbe juttatott hamisító anyagot, amivel a tej mennyiségét, zsírfokát, fajsúlyát próbálják növelni. Nem sorolom őket, hogy ne adjak ötletet azoknak, akik még nem próbálták.

Tejidegen anyag a tejben ürről gyógyszer is. A tejelő teheneknek beadott gyógyszerek a tejben is ürrölnek, ezért minden gyógyszer csomagolásán fel van tüntetve az úgynevezett várakozási idő, ami alatt eltűnik a tejből a gyógyszer, és fogyasztható. Nem elhanyagolandó a jelentősége, ugyanis a fogyasztók közt akadhat allergiás, aki gyanútlanul fogyasztja a tejet, és megbetegszik tőle. A feldolgozó pedig nem tud minőségi savanyított terméket készíteni, mert a drága baktériumkeveréket, ami a savanyított tejtermékek ízét, minőségét adja, elpusztítja a tejben levő hatóanyag.

A tejidegen anyagok kiküszöbölése a lelkiismeret és az ellenőrző hatás feladata. A büntetések mértéke fokozódik, egészen a tej eladásától való eltiltásig.

Gothárd István állatorvos

Közhírré tétetik!

December 27-én este 7 órától a fűvőzenekar karácsonyi koncertet tart, amelyre minden érdeklődőt szeretettel vár a helyi kultúrotthonba.

*

A téli hótalanítási munkálatokat a Székelyudvarhelyi Multipland cég végzi, úgy a 132-es megyei úton (Oklánd–Szentegyháza), mint a 132/A megyei úton, a Homoródalmás–Homoródszentmárton szakaszokon. Ügyeleti telefonszám: 0266207726

*

Kiadja:

Homoródalmás Község Önkormányzata
537195 Homoródalmás 144.

Telefon: 0266-220820

E-mail: alm.tan@freemail.hu

Felelős kiadó:

Rigó Mihály polgármester

Szerkesztők:

Felszegi Krisztina, Szabó Sándor,
Bencze Edith, Pálffy Réka

Nyomdai előkészítés és kivitelezés:

Erdélyi Műhely Kft.

Ügyvezető:

Simó Márton